SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z baroku (język polski)

Grupa B

Epoka w literaturze polskiej, lata ok. 1580–1764

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 22

10 zadań, 22 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Które cechy sarmackie ujawniają się w postaci Paska?

A. Waleczność i odwaga na polu bitwy

B. Głęboka pokora i ascetyczny tryb życia

C. Skłonność do pijaństwa i awanturnictwa

D. Tolerancja religijna i zachwyt nad kulturą obcych narodów

Zaznacz wszystkie poprawne odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

W Danii Pasek udawał przed Niemcami, którzy mieli płacić kontrybucję, że nie zna żadnego języka. Przemówił dopiero wtedy, gdy przynieśli podarunki, między innymi kubek pełen talarów. Jak od tej pory nazywano w wojsku talary?

(A) interpretes, czyli tłumacze

(B) praesagia, czyli wróżby

(C) vota, czyli śluby

(D) merita, czyli zasługi

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących wiersza „Krótkość żywota".

1. Podmiot liryczny zwraca się bezpośrednio do adresata, nazywając go nieborakiem („nieboże").	**P**	**F**
2. Według podmiotu słońce, które raz zajdzie, wschodzi ponownie następnego dnia.	**P**	**F**
3. Czas zostaje porównany do koła, które toczy się powoli i leniwie.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń o ożenku Paska (1667).

1. Ślubu nie odłożono do przyjazdu rodziców Paska – odbył się zaraz, w niedzielę.	**P**	**F**
2. Inny konkurent, Komorowski, przyjechał po ostateczną odpowiedź wdowy dopiero tydzień po weselu.	**P**	**F**
3. Oświadczając się wdowie, Pasek mówił tak, jakby prosił o przyjęcie na służbę do gospodarstwa.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 5. (0–3 pkt)

Połącz cechy „Pamiętników" z ich przynależnością do tradycji literackiej:

1. Pamiętnik	...	A. Krótkie, humorystyczne opowiastki ilustrujące tezę
2. Anegdota	...	B. Zwroty do słuchacza, swoboda narracji, dygresje
3. Gawęda szlachecka	...	C. Wspomnienia autora z dystansu czasowego

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–3 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

Pokojowy królewski, Kozak (1) _____, doniósł królowi, że Pasek jedzie na Litwę z tajnym poselstwem od związku wojskowego. Pasek, pilnowany przez straż, bronił się przed senatorami i zakończył mowę znanym przysłowiem: kto się czuje (2) _____, ten się o to niech uraża. Słuchający zza portiery król Jan (3) _____ śmiał się i chwalił jego szczerość.

(1) Mazepa / Chmielnicki / Wyhowski / Doroszenko
(2) nożycami / wilkiem / kozłem / stołem
(3) Sobieski / Kazimierz / Zamoyski / Olbracht

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Na podstawie wiersza „Krótkość żywota" Daniela Naborowskiego wyjaśnij, jak poeta przedstawia relację między życiem a śmiercią.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

> W 1662 r. Pasek jako przystaw posłów carskich zostaje zaproszony na carski bankiet takimi słowami: „tebe ster pryjatela swoiho prosit zajutra na biłłużyne koleno i na lebedyje huzno". Pasek nie wiedział, że biłługa to ryba (bieługa), i wziął zaproszenie za drwinę; później, na obiedzie u Czarnieckiego, dogryzł posłom, że jego hetman nie zapraszał ich w tak nieprzystojny sposób.

Wyjaśnij, na czym polega komizm tego epizodu i co mówi on o stosunku Paska do Moskwy i jej obyczajów.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

Wskaż środek, na którym zbudowana jest składnia wiersza „Do trupa" (powtarzające się ty – ja), i wyjaśnij jego funkcję.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, jaką funkcję pełni w „Krótkości żywota” bezpośredni zwrot do adresata (ty, nieboże).

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/barok